

**ע"פ 5913/13 - המערערות ב-ע"פ 5913/13; אודליה בנון, המערער ב-
ע"פ 5941/13; שגיא צחי לוי נגד מדינת ישראל**

בית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פלייליים

ע"פ 5913/13

ע"פ 5941/13

לפני: כבוד המשנה לנשיא מ' נאור
כבוד השופט י' דנציגר
כבוד השופטת ד' ברק-ארז

המערערות ב-ע"פ 5913/13: אודליה בנון
המערער ב-ע"פ 5941/13: שגיא צחי לוי

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה ב-
ת"פ 12706-03-13 מיום 4.7.2013 שניתן על ידי כב'
השופט כ' סעב; ערעור על גזר דינו של בית המשפט
המחוזי בחיפה מיום 15.7.2013 ב-ת"פ 12780-03-13
שניתן על ידי כב' השופט י' כהן

תאריך הישיבה: ד' בסיון התשע"ד (2.6.2014)

בשם המערערות ב-ע"א 5913/13: עו"ד אסף צברי

בשם המערער ב-ע"א 5941/13: עו"ד טל ענר

פסק-דין

*

המשנה לנשיא מ' נאור:

1. לפנינו שני ערעורים על גזרי דין שניתנו בבית המשפט המחוזי בחיפה. במרכזם של הערעורים עומדת מסכת עובדתית אחת, אשר בגינה הוגשו שני כתבי אישום וניתנו שני פסקי דין נפרדים.
 2. המערער בע"פ 5913/13 (להלן: המערער) הורשעה בהתאם להודאתה בעובדות כתב האישום בעבירה של שוד בנסיבות מחמירות לפי סעיף 402(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק), ביחד עם סעיף 29 לחוק (ת"פ 12706-03-13 בבית המשפט המחוזי בחיפה).
 3. המערער בע"פ 5941/13 (להלן: המערער) מערער על חומרת גזר הדין שנגזר עליו בבית המשפט המחוזי בחיפה (ת"פ 12780-03-13). המערער הורשע בהתאם להודאתו בעובדותיו של כתב אישום מתוקן בשוד בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 402(ב) וסעיף 29 לחוק.
- עובדות כתבי האישום
4. כאמור, כנגד כל אחד משני המערערים שלפנינו הוגש כתב אישום נפרד. עם זאת, העובדות המפורטות בשני כתבי האישום דומות במהותן.
 5. בהתאם לעובדות כתב האישום שהוגש נגד המערער וכתב האישום המתוקן שהוגש נגד המערער, אשר בעובדותיהם הודו השניים, ביום 26.2.2013, בסביבות השעה 5:00, הלכה המתלוננת באחד הרחובות בעיר עכו כשהיא נושאת תיק ובו טלפון נייד, 25 ש"ח במזומן, מפתחות ופריטים נוספים. באותה שעה נסעו המערער, המערער ובחורה נוספת ברכב והמערער הציע כי השניים יבצעו שוד. בכתב האישום המתוקן בעניינו של המערער שונתה עובדה זו, כך שהמערער הודה כי המערערים החליטו לבצע את השוד יחדיו. כשהבחינו השניים במתלוננת עצר המערער את הרכב. המערער ירדה מהרכב, התקדמה לכיוון המתלוננת והתנפלה עליה תוך שהיא מנסה למשוך מהמתלוננת את תיקה. בשעה שהשניים נאבקו זו בזו, התקדם המערער עם הרכב ועצר במרחק כמה מטרים מהן. המערער ירד מהרכב והתנפל גם הוא על המתלוננת. המתלוננת הופלה על הכביש, התיק נשמט מידיה ומתוכו נפלו המפתחות והטלפון, אשר התפרק לחלקים בשל הנפילה. השניים אספו את התיק, המפתחות והטלפון הנייד, נכנסו לרכב ועזבו בנסיעה את המקום, תוך שהם משאירים את המתלוננת חבולה בברכיה ובראשה.

גזר דינה של המערערת

6. בגין המעשים המתוארים גזר בית המשפט (השופט כ' סעב) על המערערת 30 חודשי מאסר בפועל מיום מעצרה וכן הפעיל עונש מאסר על תנאי בן 12 חודשים, אשר חלקו מצטבר וחלקו חופף, כך שעל המערערת נגזר לרצות 36 חודשי מאסר בפועל. כן הוטל על המערערת עונש מאסר על תנאי בן 12 חודשים למשך שלוש שנים, כאשר התנאי הוא שלא תעבור עבירה בה הורשעה בתיק זה או עבירת אלימות או רכוש שהיא פשע.

7. בגזר דינה של המערערת הביא בית המשפט בחשבון את חומרת עבירת השוד ואת מידת הנפוצות שלה וכן את הפגיעה ברכוש ובגוף הנלווית לה. בית המשפט התחשב בגילה הצעיר של המערערת אך גם בעובדה שהמערערת כבר ביצעה עבירות חמורות וריצתה עונשי מאסר. בית המשפט ציין שהמערערת בחרה בפשע כדרך חיים, ובעיית השימוש בסמים ממנה היא סובלת תרמה את תרומתה לכך. עם זאת, בית המשפט התחשב בהליך הגמילה שעברה המערערת במסגרת המעצר ובהליכי השיקום בעניינה. כמו כן, בהודאתה ובחרטה שהביעה. בית המשפט העיר כי על הגורם הרלוונטי בשב"ס לדאוג להמשך השתתפותה של המערערת בתכנית שיקומית-טיפולית בתקופת מאסרה.

גזר דינו של המערער

8. בגין המעשים המתוארים בכתב האישום גזר בית המשפט (השופט י' כהן) על המערער שלוש שנות מאסר בפועל ושנה לריצוי על תנאי, כאשר התנאי הוא שלא יעבור עבירות גניבה, אלימות מסוג פשע כלפי גופו של אדם ועבירות שוד לפי סעיף 402 לחוק.

9. בקביעת מתחם העונש הביא בית המשפט בחשבון את נסיבות ביצוע העבירה, ביצוע השוד בחבורה, תוך תקיפה פיזית של המתלוננת. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם בנסיבות ביצוע העבירה הוא בין 30 חודשי מאסר ל-48 חודשי מאסר לריצוי בפועל. בקביעת העונש נתן בית המשפט משקל לעובדה שהמערער נגמל מסמים ומשמש חונך לעצורים אחרים שנמצאים בתהליך גמילה. עובדה זו הצדיקה לדעת בית המשפט כי העונש שייגזר על המערער יהיה בצד הנמוך של מתחם העונש ההולם. בית המשפט הביא בחשבון את נסיבותיו האישיות של המערער, שהינו אב לילדה בת שנתיים וחצי, את הודאתו ואת החרטה שהביע. יחד עם זאת, ניתן משקל גם לעברו הפלילי ולעובדה שנגזרו על המערער בעבר עונשי מאסר בפועל.

10. בית המשפט קבע כי במסגרת גזר דינו של המערער יש להביא בחשבון את גזר הדין שניתן בעניינה של המערערת, אשר העונש שנגזר עליה מצוי ברף התחתון של מתחם העונש ההולם, וזאת בשל שיקולי שיקום. עם זאת, בית המשפט לא מצא כי ישנם נימוקים המצדיקים נקיטת גישה מקלה כלפי המערער.

הערעורים שלפנינו

11. המערערת מערערת על חומרת העונש שנגזר עליה בבית המשפט קמא. לטענתה, היה על בית המשפט לקבוע מתחם ענישה מתאים לעבירה בה הודתה, ובית המשפט לא עשה כן. המערערת טוענת כי טווח הענישה המתאים בעניינה נע בין שישה חודשי מאסר לשנתיים. בית המשפט סטה מטווח זה מבלי לנמק.

12. המערערת מדגישה את נסיבותיה האישיות, היותה בחורה צעירה ואם לילדה בת חמש המטופלת במשפחת אומנה וכן מצבה הנפשי ונסיבות חייה. המערערת טוענת כי יש לתת משקל לעובדה שלקחה אחריות מלאה על ביצוע העבירה, הודתה בעובדות כתב האישום והביעה חרטה. המערערת מצביעה על סיכויי שיקומה ועל הנזק שעלול לגרום המאסר לה ולילדתה. בשל כל אלה סבורה המערערת שיש לקצר את תקופת המאסר שנגזרה עליה, וכן לחפוף את תקופת המאסר על תנאי שהופעל בעניינה לעונש שהוטל עליה בתיק זה.

13. המערער טוען כי העונש שנגזר עליו הינו חמור יתר על המידה. לטענתו, בית המשפט טעה שעה שהתחשב בחומרת העבירה בעת קביעת העונש הראוי בתוך המתחם, שכן אלמנט זה שוקלל בשלב קביעת מתחם העונש. לטענתו, היה על בית המשפט לתת משקל רב יותר לשיקולי שיקום, ולגזור על המערער עונש מאסר של 18 חודשים בלבד.

14. המערער טוען בנוסף ולחלופין שלא הייתה כל הצדקה לגזור עליו עונש חמור מהעונש שהוטל על המערערת, ויתכן שאף היה מקום להקל עמו בשל חלקו היחסי בביצוע העבירה ועברו הפלילי המכביד פחות מעברה הפלילי של המערערת.

15. בדיון שהתקיים בפנינו ביום 2.6.2014 חזרו באי כוח המערערים על טענותיהם והדגישו את הקלות היחסית של השוד שביצעו השניים, שלווה לטענתם בדרגת אלימות נמוכה. המשיבה ציינה כי העונש שנגזר על השניים הוא עונש הולם, כי אין מדובר בשוד ספונטאני וכי מעשי השניים לוו באלימות.

דיון והכרעה

16. עיינו בטענות הצדדים, הוספנו ושמענו טענות על-פה ולא מצאנו מקום להתערב בעונש שנגזר על שני המערערים.

17. המערערים החליטו לבצע שוד בצוותא ותכננו, גם אם זמן קצר מראש, את אופן ביצועו. המערערים איתרו עוברת אורח, התנפלו עליה, גרמו לה לחבלות וחספו את תיקה על תכולתו. על חומרתה של עבירת השוד אין צורך להכביר מילים. במעשיהם של המערערים ישנה, ראשית כל, פגיעה בתחושת הביטחון של המתלוננת ושל הציבור, וכן פגיעה בכבודה של המתלוננת, אשר נחבלה והופלה ארצה על ידי השניים ורכושה נלקח ממנה.

18. העונש שהוטל על המערערים הוא עונש הולם, אשר מביא בחשבון את כל השיקולים הקיימים בעניינם. לנסיבות המקלות עליהן הצביעו באי כוחם של המערערים נתן בית המשפט ביטוי בכך שגזר על המערערים עונש הנמצא ברף הנמוך של מתחם העונש ההולם.

19. טענת המערערת, לפיה בית המשפט לא קבע מתחם ענישה הולם בעניינה, אינה מצדיקה התערבות בעונש שנגזר עליה, שכן בית המשפט שקל את כל השיקולים שיש להביא בחשבון במסגרת קביעת מתחם העונש ההולם ועונשה של המערערת אינו סוטה מרמת הענישה הראויה (והשוו: ע"פ 1846/13 עמאש נ' מדינת ישראל, פסקאות 11-10 לפסק דינו של השופט ח' מלצר (1.12.2013); ע"פ 4815/13 מדינת ישראל נ' אלעוקבי, פסקאות 13-11 לפסק דינו של השופט א' שהם (1.1.2014); ע"פ 6238/13 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 9 לפסק דינו של השופט ס' ג'ובראן (8.6.2014); ע"פ 4841/13 ספי נ' מדינת ישראל (6.2.2014)). לאחרונה הזדמן לנו בהרכב אחר, בהשתתפות החתומה מטה, לקבוע בעניין אחר בעל נסיבות חמורות אחרות כי מתחם הענישה הראוי צריך לנוע בין 30 ל-60 חודשי מאסר בפועל (ע"פ 5780/13 בן אבו נ' מדינת ישראל (16.7.2014)). שם אמנם היה שימוש בסכין, אך המערער פעל לבדו ולא גרם לחבלה. עונש המאסר שנגזר על שני המערערים בענייננו מתאים לטווח שנקבע ואף נמצא ברף הנמוך של הטווח הראוי, בהתאם לקביעתנו שם.

20. טענת המערער בנוגע לפער בין העונשים שהוטלו על המערערים דינה להידחות אף היא. במסגרת גזר דינו של המערער הביא בית המשפט בחשבון את העונש שנגזר על המערערת וציין כי בעונש שנגזר עליה ניתן משקל משמעותי לסיכויי השיקום בעניינה. בית המשפט לא מצא כי שיקול זה מצדיק הקלה בעונשו של המערער. נימוק זה, יחד עם נסיבות חייה הקשות של המערערת והעובדה שבסופו של יום העונשים שירצו שני המערערים הם זהים, מביא למסקנה כי אין להתערב בעונשו של המערער.

21. סוף דבר: הערעורים נדחים.

המשנה לנשיא

השופט י' דנציגר:

אני מסכים.

ש ו פ ט

השופטת ד' ברק-ארז:

אני מסכימה.

ש ו פ ט

הוחלט כאמור בפסק דינה של המשנה לנשיא מ' נאור.

ניתן היום, כ"ט בתמוז התשע"ד (27.7.2014).

שׁוֹפֵט

שׁוֹפֵט

המשנה לנשיא
